

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 600/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. septembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s. r. o., Radlinského 2, Bratislava, v ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Daniel Futej, CSc., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 14 Co 177/2015-281, 14 Co 178/2015 z 26. januára 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 56/2017 z 27. júna 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. augusta 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 Co 177/2015, 14 Co 178/2015 z 26. januára 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 56/2017 z 27. júna 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ sa ako žalobca, ktorý „vložil svoje peňažné prostriedky do družstva *PODIELOVÉ DRUŽSTVO SLOVENSKÉ INVESTÍCIE*“ (ďalej len „družstvo“) v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 18 C 195/2011 domáhal proti Národnej banke Slovenska (ďalej aj „žalovaná“) ako žalovanej náhrady škody v sume 1 295,77 € spôsobenej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 18 C 195/2011 z 21. októbra 2014 (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 21. októbra 2014“) zamietol sťažovateľov návrh na prerušenie konania z dôvodu predloženia návrhu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Zároveň (druhým a tretím výrokom) zamietol v celom rozsahu návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal voči odporcovi náhrady škody vo výške 1 295,77 € s úrokom z omeškania z titulu náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a o trovách prvostupňového konania rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku okresného súdu sťažovateľ podal odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok rozsudku zmenil tak, že návrhu navrhovateľa na náhradu škody vyhovie, alebo aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietol, že okresný súd pri rozhodovaní nezohľadnil, že odporca nepostupoval v súlade

s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty. Poukázal na zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 566/2001 Z. z.“), ktorý nepoužíva rozlíšenie medzi „činnosťou“ a „celkovou činnosťou“ dohliadaného subjektu. Takéto rozlíšenie neobsahovalo § 135 ods. 1 tohto zákona ani v čase, keď odporca schválil projekt Investície (2002) a družstvo sa stalo dohliadaným subjektom ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt. Sťažovateľ bol toho názoru, že predmet dohľadu nebol menený a dôvodne sa spoliehal, že v rámci dohľadu bude odporca dohliadať na dodržiavanie podmienok ustanovených povoleniami podľa zákona č. 566/2001 Z. z. Z toho dôvodu nie je pravdou, že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou sťažovateľa a porušením zákonných povinností odporcom spočívajúcich v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zákon č. 566/2001 Z. z. Tým, že došlo k zamietnutiu jeho návrhu aj z dôvodu nedostatku príčinnej súvislosti, resp. z dôvodu, že k nezákonnému postupu zo strany odporcu nedošlo, súd odobril výklad zákona č. 566/2001 Z. z., ktorý úplne popiera zmysel právnej úpravy dohľadu.

Krajský súd sťažnosťou napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu z 21. októbra 2014 ako vecne správny, ako aj odvolaním sťažovateľa napadnuté uznesenie o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie v sume 20 € a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uviedol: „... *Rozsudok Krajského súdu je postavený na právnych a skutkových záveroch, ktoré sú podľa názoru Sťažovateľa zjavne nepodložené a arbitrárne a preto z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a tieto je potrebné ústavným súdom preskúmať. Nápravou uvedeného Rozsudku Krajského súdu sa Najvyšší súd odmietol zaoberať, keď vyhodnotil dovolanie proti Rozsudku Krajského súdu ako neprijateľné. Zo strany Najvyššieho súdu a Krajského súdu tak nebol rešpektovaný ústavný príkaz minimalizovať formalistický výklad práva.*

... *NBS mala vedomosť o verejne známych skutočnostiach, že činnosťou Obchodníka s CP a Družstva vzniká bezprostredne hroziace nebezpečenstvo vzniku škody, no napriek tomu však nekonala tak, aby včas vykonala preventívne opatrenia na predchádzanie vzniku*

tejto škody. NBS mala prístup k všetkým informáciám v dôsledku informačnej povinnosti Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a to vrátane aktuálneho stavu hospodárenia Družstva. NBS vo svojom vyjadrení sama uviedla a potvrdila, že vykonávala dohľad nad dodržiavaním povinností Družstva, kontrolovala zverejnenie schváleného prospektu investície pred začatím verejnej ponuky, aktuálnosť prospektu investície počas lehoty trvania verejnej ponuky, plnenie informačných povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, splnenie povinnosti predložiť NBS pred zverejnením na posúdenie oznámenia o verejnej ponuke majetkových hodnôt, ako aj dodržiavanie ustanovenia § 126 ods. 5 Zákona o CP.

... Krajský súd odvodzuje limitovaný dohľad NBS od § 129 ods. 3 Zákona o CP, ktorý bol doplnený do Zákona o CP s účinnosťou až od 1.6.2010. V tejto súvislosti je nevyhnutné uviesť, že uvedené ustanovenie obsahuje povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt dodržiavať schválený prospekt investície. Z tohto znenia však nemožno vyvodit' jednoznačný záver o tom, že pred jeho doplnením NBS vykonávala dohľad iba v limitovanom rozsahu. Povinnosťou NBS podľa § 137 ods. 2 Zákona o CP je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov aj ich činnosti, pričom podľa § 135 ods. 1 Zákona o CP (ktorý platí v tomto znení už od 1.5.2007), Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj Obchodník s CP patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany NBS. Podľa § 135 ods. 2 Zákona o CP mala NBS zisťovať (čo v prípade Družstva ani Obchodníka s CP neurobila) všetky informácie a podklady o dodržiavaní resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných NBS Družstvu a Obchodníkovi s CP. Zákonný dohľad zo strany NBS bol dokonca upravený tak široko, že NBS má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých vyplývajúcich z povolenia na činnosť vrátane rizík, ktorým sú, resp. mohli byť vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj Družstvo činnosťou Obchodníka s CP, vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov. Ak NBS mala informácie o celkovej činnosti Družstva, nemohla vykonávať a ani nevykonávala dohľad v limitovanom rozsahu...

... Súd taktiež pri svojom rozhodovaní nezohľadnil správnu správcu konkurznej podstaty úpadcu - Družstva o stave konkurzu a jeho výpoveď v konaní sp. zn. 7C 206/2011...

... Podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa § 9 Zákona o zodpovednosti za škodu nie je, aby poškodený preukázal bezúspešnosť vydania pohľadávky v konkurznom konaní, pretože Zákon o zodpovednosti za škodu nedefinuje uvedenú podmienku ako jednu z jej (osobitných) predpokladov. Zákon o zodpovednosti za škodu, o ktorý Sťažovateľ opieral svoju žalobu, neustanovuje, nevyžaduje a dokonca ani nepripúšťa žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, ale naopak, pripúšťa regresnú náhradu. Pokiaľ by sa pripustil názor, že prebiehajúce konkurzné konanie vylučuje podanie občianskoprávnej, či inej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii fakticky suspendoval občiansky zákonník. Zákon o zodpovednosti za škodu, ako i trestný zákon, a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania. Súčasne by to znamenalo, že občianskoprávna zodpovednosť, zodpovednosť štátu či trestnoprávna zodpovednosť je subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze.“

Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu na základe § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v spojení s § 241 ods. 2 písm. a), b) a c) OSP dovolanie, v ktorom tvrdil, že „rozsudok krajského súdu (rovnako rozsudok okresného súdu) je vecne aj právne nesprávny a konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Krajský súd pristúpil k rozhodnutiu o odvolaní Sťažovateľa svojvoľne, arbitrárne a formalistický. Krajský súd judikatúru, ktorú považoval za vhodnú, citoval, ale ostatnú a rovnako dôležitú zamlčal alebo ju ani nespomenul. Rozsudok Krajského súdu nevychádza z objektívneho a komplexného posúdenia rozhodujúcich skutočností a je založený na nesprávnych skutkových a právnych zisteniach, nakoľko tieto zistenia vychádzajú z vykonaného dokazovania Okresným súdom, ktoré je neúplné.“

Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa odmietol podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku ako procesne neprípustné, nevyvolávajúce účinok umožňujúci uskutočnenie jeho meritórneho prieskumu, a žalovanej priznal právo na náhradu trov dovolacieho konania. Podľa názoru sťažovateľa „Namieste je úvaha, že Najvyšší súd namietaným uznesením vybočil z ústavných medzí rozhodovania príslušného

orgánu ochrany práv. Svojím rozhodnutím Najvyšší súd de facto odmietol právo Sťažovateľa na súdnu ochranu. Namietaným Uznesením Najvyššieho súdu bola Sťažovateľovi vytvorená prekážka prístupu k spravodlivosti, proti ktorej už sťažovateľ nemá okrem podania tejto ústavnej sťažnosti iný prostriedok obrany a ochrany svojich práv. Namietané Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je v zmysle ustálenej judikatúry Ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva zásahom do práva na spravodlivý proces...“.

Sťažovateľ vidí zreteľný zásah do jeho práva na spravodlivý proces aj v tom, že „Najvyšší súd nedostatočne odôvodnil svoj záver a Sťažovateľ považuje Uznesenie Najvyššieho súdu za nedostatočne odôvodnené.

... Z odôvodnenia Uznesenia Najvyššieho súdu vyplýva, že podané dovolanie odmietol s poukazom na to, že dovolanie nie je prípustné, nakoľko Sťažovateľom namietaná procesná vada ako aj iné vady v danom súdnom konaní nevyšli najavo. Sťažovateľ je toho názoru, že Najvyšší súd sa dostatočne nevysporiadal s tým, čo je možné za procesnú vadu v zmysle platnej právnej úpravy považovať. Z daného odôvodnenia rovnako nie je zrejme akých úvah sa Najvyšší súd pri odmietnutí ním podaného dovolania pridržiaval.“.

Na základe uvedeného preto sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie nálezom vyslovil porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, ako aj napadnutým uznesením najvyššieho súdu, obe tieto rozhodnutia zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Sťažovateľ taktiež žiada nahradiť trovy právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ namietal porušenie práv upravených týmito ustanoveniami ústavy a dohovoru:

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ako vyplýva zo sťažnosti sťažovateľa, k porušeniu týchto práv malo dôjsť jednak napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo jeho dovolanie odmietnuté, a jednak

napadnutým rozsudkom krajského súdu v jeho časti, ktorou bol potvrdený ako vecne správny rozsudok okresného súdu z 21. októbra 2014 vo výroku o zamietnutí žaloby sťažovateľa.

Ústavný súd sa zaoberal najprv tou časťou sťažnosti sťažovateľa, ktorá smerovala proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu. Sťažovateľ tvrdil, že mu bol odopretý prístup k súdu tým, že jeho dovolanie bolo odmietnuté bez meritórneho prerokovania, hoci bolo prípustné, pretože sťažovateľovi bola odňatá možnosť konať pred súdom nedostatočným odôvodnením rozhodnutia krajského súdu.

Pravidlá týkajúce sa prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Jednako tieto pravidlá alebo ich používanie nemôžu týmto osobám zabrániť, aby využili existujúci opravný prostriedok (napr. I. ÚS 4/00; vec Pérez De Rada Cavanilles c. Španielsko, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 28. 10. 1998).

Otázku posúdenia prípustnosti dovolania rieši zákon. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa v prípade, ak zákonné pravidlá dovolanie nepripúšťajú (mutatis mutandis IV. ÚS 35/02, III. ÚS 270/2017). Postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označeného práva sťažovateľa.

Najvyšší súd odmietnutie dovolania sťažovateľa odôvodnil tým, že ide o dovolanie podané pred nadobudnutím účinnosti Civilného sporového poriadku a že meritórny prieskum rozhodnutia je preto podmienený splnením podmienok prípustnosti dovolania podľa predchádzajúcej právnej úpravy. Dovolanie sťažovateľa smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku, resp. v zostávajúcej časti nesmeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu so znakmi uvedenými v § 238 ods. 2 a 3 OSP, a preto nemôže vyvolať účinky, ktoré by podľa právneho stavu do 30. júna 2016 umožňovali uskutočniť meritórny dovolací

prieskum, ibaže by v konaní došlo k procesným vadám podľa § 237 ods. 1 OSP. Vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

Ďalej najvyšší súd v napadnutom uznesení uviedol: „... *Namietaná nepreskúmateľnosť rozhodnutí bola už dávnejšou judikatúrou považovaná nie za procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., ale za tzv. inú vadu konania, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (R 111/1998). Na tom zotrvalo aj neskoršie zjednocujúce stanovisko R 2/2016; obsah spisu pritom nedáva v predmetnej veci žiadny dôvod pre uplatnenie druhej vety tohto stanoviska - v dovolaní napadnutom rozhodnutí sú zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody.*

Obdobne do 30. júna 2016 prípustnosť dovolania nezakladalo (a účinky umožňujúce meritórny dovolací prieskum nevyvolávalo) ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (porovnaj najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

Prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nezakladalo ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97). Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu je podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 procesne neprípustné, a preto jeho dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C.s.p.“

Ústavný súd nemá dôvod ani vo veci sťažovateľa odchýliť sa od ustálenej rozhodovacej praxe, najmä v situácii, keď sťažovateľ nepredkladá v tejto otázke vo svojej

sťažnosti žiadnu argumentáciu. Z obsahu sťažnosti vyplýva iba to, že jej podstatou je jeho nesúhlas s právnym názorom najvyššieho súdu týkajúcim sa otázky prípustnosti dovolania v danej veci. Iba skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06). Táto okolnosť nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia sťažovateľovho základného práva už aj z toho dôvodu, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 19/02).

Pretože ústavný súd nepovažoval právny názor najvyššieho súdu, ktorým odôvodnil odmietnutie dovolania sťažovateľa, za arbitrárny, svojvoľný a jeho rozhodnutie za také, ktoré by bolo založené na takom výklade ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a Civilného sporového poriadku upravujúcich postup súdu v dovolacom konaní, ktorý by popieral ich účel a zmysel, nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením práv sťažovateľa a postupom najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľa. Z tohto dôvodu sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Ďalej sa ústavný súd zaoberal namietaným porušením čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu. Tu sťažovateľ argumentoval nedostatočným odôvodnením rozhodnutia, ako aj tým, že krajský súd založil svoje rozhodnutie na takých právnych a skutkových záveroch, ktoré popierajú účel a zmysel právnej úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, najmä pokiaľ ide o konštatovanie o limitácii dohľadu Národnej banky Slovenska, výklad zákona o cenných papieroch, ako aj pokiaľ ide o záver, podľa ktorého zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči družstvu a zodpovednosť družstva voči sťažovateľovi, no i pokiaľ ide o záver o subsidiarite uplatneného nároku sťažovateľom voči Národnej banke Slovenska k pohľadávke sťažovateľa voči družstvu.

Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd vzhľadom na dikciu § 20 zákona o ústavnom súde konštatuje, že hoci sťažovateľ prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu s návrhom doručil aj splnomocnenie pre advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, predmetné splnomocnenie bolo udelené na podanie „ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 56/2017 zo dňa 27. 06.2017“.

Ústavný súd v zhode so svojou skoršou judikatúrou považuje za potrebné zdôrazniť, že zmyslom inštitútu splnomocnenia je, že sa udeľuje inej osobe v rozsahu presne vymedzenom splnomocniteľom, pričom splnomocniteľ uvedeným úkonom dáva tretím osobám najavo, v akom rozsahu ho splnomocnená osoba zastupuje.

Vyplývajúci z už uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že splnomocnenie udelené advokátovi na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom (ako obligatórna náležitosť návrhu na začatie konania pred ústavným súdom v zmysle § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde) nebolo udelené na zastupovanie vo veci namietaného porušenia sťažovateľom

označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu, ale len na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom v rozsahu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010, I. ÚS 547/2016, I. ÚS 432/2016). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“

Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd poznamenáva, že k rovnakému záveru dospel aj v skutkovo obdobných veciach iných sťažovateľov zastúpených tým istým právnym zástupcom (napr. I. ÚS 547/2016, I. ÚS 732/2016, I. ÚS 745/2016, II. ÚS 857/2016, III. ÚS 670/2016, III. ÚS 270/2017).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2017